

[Hvidberg.]

ikke så meget for, så vil jeg svare, at det er netop her, jeg har pligt til at henvende mig. Der gives som bekendt ikke noget folkekirken repræsenterende organ, som jeg kan henvende mig til. Det betyder nu ikke, at folkekirken er uden en forfatning. Også for folkekirken ligger den lovgivende magt hos kongen og folketinget; kongen udøver gennem kirkeministeren den udøvende magt, og den har Højesteret som sin øverste dømmende myndighed. Sådan som folkekirken nu engang er stillet her i landet, er dog i virkeligheden kirkeministeren dens øverste myndighed. Der er derfor al mulig grund til, at jeg kommer med mit anliggende her i tinget; men jeg vil gerne betone, at jeg ikke siger alt dette her for at anklage nogen eller for direkte at stille spørgsmål til den højtærede kirkeminister. Jeg anser den højtærede kirkeminister for at være en alvorlig og ansvarsbevidst minister, som utvivlsomt ofte føler tyngen af hele den tid, hun er minister i; undertiden er ministeren måske rystet over nogle af de oplevelser, hun kommer ud for; det kunne jeg tænke mig.

Jeg kommer her for at sige en ting, som vi måske allesammen ved, men som vi bare ikke taler om, skønt det egentlig er fra dette sted, der skulle tales derom: at folkekirken er i nød. Man betænke blot, hvordan det netop i en tid, der er præget af, hvad jeg kalder en åndelig misère, går til indenfor folkekirkens egne rækker. Nogle taler da også om, at der indenfor folkekirken ikke blot er forskellige retninger, men at der er forskellige religioner; i alt fald er der vel to. Den kirkehistoriske professor Hal Koch mener jo, at „velordnet anarki“ ikke ville være nogen dårlig betegnelse for folkekirken, og det har han utvivlsomt ret i. Andre bruger udtrykket „kaotiske tilstande“. Det er ikke mærkeligt, at lægfolk undertiden ganske simpelt bruger udtrykket skandale. Jeg vil naturligvis ikke se bort fra det alvorlige og stille arbejde, som finder sted mange steder ude i sognene, men det er helhedsbilledet, jeg her taler om.

Må jeg slutte med at minde om, at engang for mange år siden — det var i slutningen af 1860erne — holdt biskop P. C. Kierkegaard, en broder til Søren

Kierkegaard, en meget personlig og ejendommelig tale her i folketinget. Den handlede om, hvorfor han elskede folkekirken. Mange ville i dag kunne holde en tale om, hvorfor de er bekymret for, eller for at sige det på en stærkere måde, hvorfor de er angst for folkekirken. Jeg synes jo, at mange eller nogle indenfor folkekirken, i alt fald visse, synes at undergrave den, og der er jo ingen myndighed til at stille dens undergravere på plads. Vi ved måske allesammen dette. Nogle vil måske sige, at det er overflødigt, at jeg holder en sådan tale her, men det har syntes mig betimeligt at sige dette i det høje folketing, som jo i virkeligheden sammen med ministeren er folkekirkens øverste myndighed.

Adolph Sørensen: Jeg vil gerne indledningsvis berolige den højtærede finansminister med, at jeg ikke ved denne lejlighed møder med noget krav til statskassen, men jeg vil gerne fremsætte nogle betragtninger i almindelighed, udsprunget af ønsket om, at der sikres erhvervslivet i dette land så frie forhold og vilkår som overhovedet muligt.

Ved en generalforsamling i en sjællandsk landboforening forleden erklærede formanden ifølge dagbladenes referater, at vi ikke siden Erik Menveds og Kristoffer den Andens dage har haft så ødselt et styre her i landet som det, vi nu har. De to nævnte brødre nåede efterhånden at få pantsat hele landet på nær Lolland. En anden mente, at man skulle helt tilbage til Ruder Konges tid. Det er naturligvis hård konfekt. Jeg skal lade det stå for de pågældendes regning og ikke inklade mig på at vurdere rigtigheden og sandsynligheden i disse påstande, det må tilkomme andre og mere kompetente. Men hvorom alting er, så er der bred enighed om, at vi er nede i en af de økonomiske bølgedale, hvoraf vi den sidste menneskealder har oplevet altfor mange. Der synes også at være almindelig enighed om at søge at komme op af den igen, hvorimod man altså ikke er slet så enig om midlerne dertil.

Det høje ministerium har foreløbig i så henseende lagt en mærkbar tavshed for dagen, hvad årsagen nu end kan være. Der er et gammelt ord, som siger, at den slår ej høje knald med pisken, som er